

Tobias van Stee

19-4-2016

obs De Brug

Groep 8

Dyslexie

Inhoudsopgave

Inleiding	2
1. Wat is dyslexie?	3
1.1. Kenmerken	3
1.2. Oorzaken	4
2. Problemen bij dyslexie.....	5
2.1. Lezen	5
2.2. Spelling.....	5
2.3. Andere vakken.....	5
2.4. onzeker.....	5
3. Hoe ontdek je dat je dyslexie hebt?	6
3.1. Het onderzoek.....	6
3.2. Dyslexieverklaring.....	6
4. Hulp en hulpmiddelen	7
4.1. Hulp en begeleiding.....	7
4.2. Hulpmiddelen.....	7
5. Beroemde mensen met dyslexie.....	9
Nawoord.....	12
Bronnenlijst.....	13
Boeken.....	13
Websites.....	13

<http://werkstuktobiasdyslexiegroep8.jouwweb.nl/>

Inleiding

Tobias lag in bed na te denken over zijn werkstuk. Hij wou een onderwerp waar veel over te vinden valt en waar hij al een beetje van af weet. Dat was dyslexie!

Mijn werkstuk gaat over dyslexie, omdat ik zelf dyslexie heb en omdat ik er nog meer over te weten wil komen.

Wat is dyslexie? Welke problemen kan je hebben als je dyslexie hebt? Hoe ontdek je dat je dyslexie hebt? Welke hulpmiddelen zijn er? Welke beroemde mensen hebben dyslexie? Dat zijn de vragen die ik ga beantwoorden in dit werkstuk.

Ik wil mijn informatie uit de bibliotheek halen, op internet zoeken en misschien informatie aanvragen. Voor dit werkstuk wil ik ook een website maken, omdat er veel filmpjes te vinden zijn.

1. Wat is dyslexie?

Dyslexie betekent letterlijk niet kunnen lezen. Dat komt uit het Grieks: dys = niet goed en lexis = taal of woorden. Maar het gaat niet alleen om lezen, maar ook om schrijven en spellen.

Dyslexie is aangeboren. Je kan er niet van genezen. Dyslexie is erfelijk. Als iemand in je familie dyslexie heeft is er een grotere kans dat jij het ook hebt.

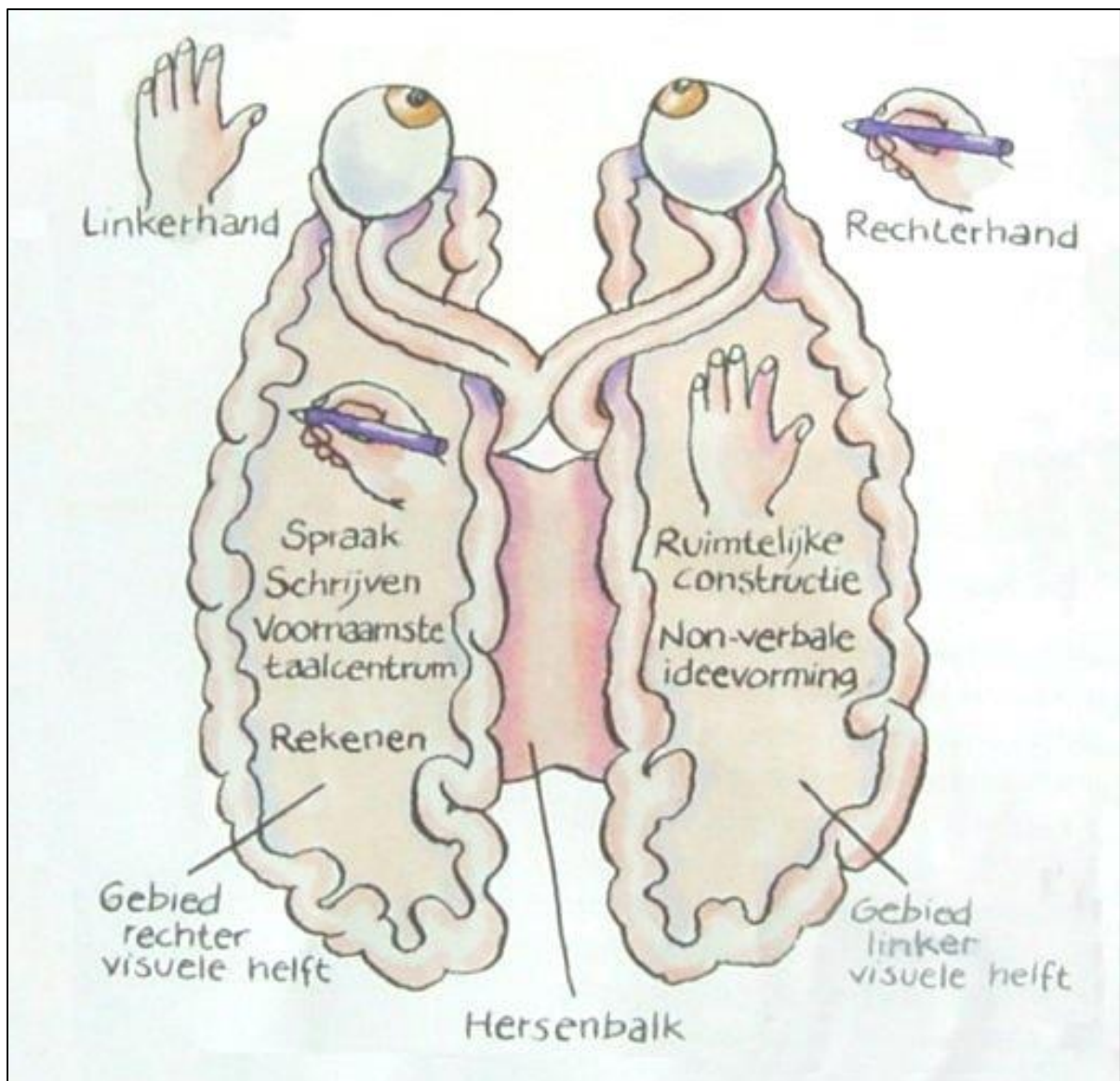
1.1. Kenmerken

Er zijn een aantal dingen waar je een dyslect aan kan herkennen:

- Moeite om je pen/potlood goed vast te houden (en ook je bestek).
- Spelfouten maken tijdens het overschrijven ('fis' in plaats van 'vis').
- Na het voorlezen zelf niet meer weten wat je hebt gelezen.
- Slechte herkenning van klanken (eu en ui).
- Moeite met tafels leren en spellingsregels onthouden.
- Moeite hebben met het aanleren van typen.
- Lettertjes die dansen of wiebelen.
- Dezelfde tekst steeds opnieuw lezen.
- Moeite hebben met het verschil tussen links en rechts.
- Bij gym onhandig, bang voor de bal.

1.2. Oorzaken

Als je leert lezen doe je dat eerst met je rechterhersenhelft. Als je het eenmaal goed kan dan wordt dit overgenomen door je taalcentrum in je linkerhersenhelft. Maar zo is het niet bij dyslecten. Uit onderzoek blijkt dat bij dyslectische mensen de rechterhersenhelft veel actiever blijft dan bij mensen zonder dyslexie. Het lijkt dus dat ze het lezen nooit helemaal automatiseren. Dit verklaart ook waarom dyslecten na het lezen eerder moe zijn.

2. Problemen bij dyslexie

2.1. Lezen

Mensen met dyslexie hebben moeite met taal. Vooral met lezen en spellen. Snel en foutloos lezen is lastig. Bij lange teksten kan je je moeilijk concentreren op het verhaal, omdat je meer bezig bent om de woorden goed te lezen. Hardop voorlezen vinden de meeste dyslecten niet leuk. Sommige dyslecten hebben ook last van woorden die ‘bewegen’. Daar krijg je hoofdpijn van.

2.2. Spelling

Spelling is ook moeilijk vooral als het woord hetzelfde klinkt en je het op meerdere manieren kunt schrijven, zoals hij en hei of zij en zei of wij en wei. Talen zoals Frans, Duits en Engels zijn moeilijker te leren, omdat de spelling anders is dan de klank.

2.3. Andere vakken

Als je moeite hebt met lezen zijn andere vakken ook lastig. Bij redactiesommen moet je eerst het tekstje lezen en dan de sommen maken. Dat maakt het extra moeilijk. Bij wereldoriëntatie moet je lange teksten lezen. Het helpt als het voorgelezen wordt, want dan kan je je beter concentreren op de inhoud van de tekst.

2.4. onzeker

Je kan je voorstellen dat je hier onzeker van wordt. Je voelt je dom, denkt dat je het niet kan, maar als je weet dat je dyslexie hebt en je weet dat het aan je dyslexie ligt ben je weer opgelucht. En kan je hulp krijgen en hulpmiddelen gebruiken.

3.Hoe ontdek je dat je dyslexie hebt?

Dyslexie wordt meestal op school ontdekt. De juf/meester merkt dat je een achterstand hebt met lezen, schrijven en/of spelling. Je krijgt dan extra begeleiding. Dit wordt bijgehouden in je leerlingdossier. Als de extra begeleiding niet werkt en je geen betere resultaten haalt wordt je doorverwezen voor een dyslexie-onderzoek.

3.1. Het onderzoek

Het onderzoek bestaat uit een aantal testen die worden uitgevoerd door een psycholoog die is gespecialiseerd in dyslexie. Eerst wordt het niveau bepaald van lezen en spelling. Daarna wordt getest op kenmerken die vooral bij kinderen met dyslexie voorkomen. Het gaat vooral om het precies en snel herkennen van woorden. Het onderzoek bestaat uit testjes, spelletjes en puzzeltjes.

Er wordt ook een IQ-test gedaan. Zo kunnen ze bepalen welk niveau bij jou hoort.

Alle gegevens worden bij elkaar opgeteld. En als uit het onderzoek blijkt dat je dyslexie hebt dan krijg je een dyslexieverklaring.

3.2. Dyslexieverklaring

In de dyslexieverklaring schrijft de psycholoog welke hulpmiddelen je mag gebruiken (zie hoofdstuk 4). Een dyslexieverklaring geldt voor de rest van je leven. Op de middelbare school krijg je als dyslect vaak een dyslexiepas. Zo kan je aan alle docenten laten zien van welke hulpmiddelen jij gebruik mag maken.

4. Hulp en hulpmiddelen

4.1. Hulp en begeleiding

Als uit het dyslexie-onderzoek blijkt dat je ernstige dyslexie hebt dan krijg je hulp van een dyslexiebegeleider. De dyslexiebegeleider stelt een behandelplan op. Het doel van de behandeling is dat je op jouw niveau kan lezen en schrijven. De behandeling wordt vaak op school gegeven. Hoe lang het duurt hangt af van hoe ernstig de dyslexie is.

4.2. Hulpmiddelen

Er zijn verschillende soorten hulpmiddelen en aanpassingen voor dyslecten. Aanpassingen waar je op school gebruik van kan maken zijn bijvoorbeeld:

- Extra leestijd en/of schrijftijd
- Entreetoets en eindtoets op de computer
- Boeken met dyslexie lettertype
- Vergrote toetsen
- Mondeling overhoren bij toetsen

Er zijn ook speciale brillen en lenzen voor mensen met dyslexie. Die gekleurde brillen of lenzen zorgen ervoor dat de lichtinval

verandert. Daardoor gaan de lettertjes op je papier of beeldscherm niet meer wiebelen en heb je dus geen last meer van hoofdpijn door het lezen.

Er zijn ook ICT-hulpmiddelen. Op de basisschool wordt vaak gebruik gemaakt van Daisy spelers. Die zijn handig als een tekst moet worden voorgelezen. Op de middelbare school gebruik je meestal speciale software die je op je computer kan installeren, zoals Kurzweil en Sprint Plus. Deze software leest niet alleen voor, maar helpt ook bij spelling, schrijven en studievaardigheden. Dit kan in vier talen: Nederlands, Engels, Frans en Duits.

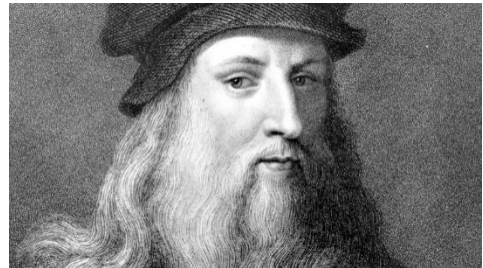
Daisy speler

5. Beroemde mensen met dyslexie

Er zijn een heleboel beroemde mensen met dyslexie. Veel van hen zijn heel goed in hun vak.

- **Leonardo da Vinci (1452–1519)**

Italiaanse schilder met een realistische stijl. Hij is de schilder van de Mona Lisa. Hij was bovendien een begaafd beeldhouwer, uitvinder, wiskundige, wetenschapper en architect.

- **Lewis Carroll (1832–1898)**

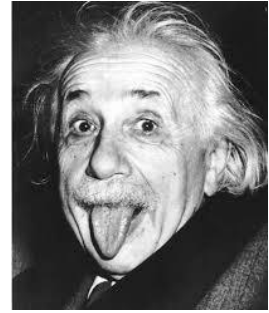
Britse schrijver van onder andere *Alice in Wonderland*. Hij had veel fantasie.

- **Winston Churchill (1874–1965)**

Premier van Groot-Brittannië. Hij leidde zijn land in de Tweede Wereldoorlog naar de overwinning.

- Albert Einstein (1879–1955)

Een Duitser van geboorte, die later in Zwitserland, Groot-Brittannië en de Verenigde Staten woonde. Hij is één van de slimste mensen ooit. Hij ontwikkelde speciale en algemene relativiteitstheorieën en kreeg daarvoor in 1921 de Nobelprijs voor Natuurkunde.

- John F. Kennedy (1917–1963)

De jongste president van de Verenigde Staten die ooit werd gekozen. Hij was precies duizend dagen president toen hij werd vermoord.

- John Lennon (1940–1980)

Bekend van de Beatles, maar ook als soloartiest. Hij maakte met de Beatles bijvoorbeeld de volgende liedjes: 'Strawberry Fields Forever' en 'All You Need Is Love'.

'Imagine' is zijn bekendste nummer als soloartiest. Hij werd in 1980 in New York vermoord.

- Steven Spielberg (1946–....)

Produceerde E.T., Jaws, Jurassic Park en vele andere briljante films. En heeft 3,2 miljard euro.

- Richard Branson (1950–....)

Ondernemer richtte op zijn vijftiende het tijdschrift *Student* op. Kort daarna, in de jaren zeventig, begon hij de platenmaatschappij *Virgin Records*. Hij breidde zijn onderneming uit met een luchtvaartmaatschappij, treinen, media en zelfs trouwjaponnen. Het merk *Virgin* bestaat uit meer dan 360 bedrijven. Hij is één van de rijkste mannen van de wereld. En heeft 4,5 miljard euro.

- Steve Jobs (1955–2011)

De stichter van *Apple Computers*, hoogste baas van *Apple* en *Pixar*, de animatiestudio die een *Academy Award* won.

- Jamie Oliver (1975–....)

Is een bekende topkok met verschillende restaurants (heten allemaal ‘*Fifteen*’). Is bekend van TV, zijn tijdschrift en boeken.

Nawoord

Ik vond het leuk om dit werkstuk te maken. Ik heb heel veel geleerd. Bijvoorbeeld dat mijn rechterhersenhelft harder werkt dan bij mensen zonder dyslexie. Ik ben ook veel kenmerken tegengekomen. En veel van die kenmerken passen bij mij. Ik vond het ook grappig dat veel dingen die met dyslexie te maken hebben ook een hele moeilijke naam hebben, zoals *Fonologische dyslexie*. Ik heb geen informatie aangevraagd. Ik heb informatie uit het boek *dyslexie voor dummies*. In de boeken stonden veel moeilijke woorden. De websites begreep ik beter en de filmpjes hielpen ook. Ik vond het ook heel leuk om te lezen dat er zoveel beroemde mensen dyslexie hebben. De volgende keer moet ik veel beter gaan plannen, want dat ging niet goed.

The End

Bronnenlijst

Boeken

- Dyslexie voor dummies

Websites

- <http://www.docukit.nl/spreekbeurt/dyslexie>
- www.steunpuntdyslexie.nl
- www.dyslexieweb.nl
- <http://www.xlens.com/hoe-xlens-werkt/>
- <http://www.hetklokhuis.nl/tv-uitzending/2634/Dyslexie>

